

POSTANOWIENIE

Dnia 30 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dariusz Świecki

SSN Marek Pietruszyński

Protokolant Dorota Szczerbiak

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Marka Zajkowskiego

w sprawie M. M. oskarżonego o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 30 kwietnia 2026 r.

osobistego zażalenia oskarżonego M. M. na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15

kwietnia 2026 r., w sprawie o sygn. akt II KK 86/26,

w przedmiocie zastosowania tymczasowego aresztowania,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

Marek Pietruszyński Andrzej Stępka Dariusz Świecki

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy po rozpoznaniu kasacji obrońcy M. M. oskarżonego o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k., wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2026 r., w sprawie o sygn. akt II KK 86/26, uchylił w zaskarżonej części wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 24 czerwca 2025 r., w sprawie II AKa 196/24 oraz utrzymany nim w mocy w tej części wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 6 listopada 2023 r., w sprawie XII Ka 76/23 - i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2026 r. Sąd Najwyższy zastosował na podstawie art. 538 § 2 k.p.k. w zw. z art. 258 § 1, 2 i 4 k.p.k. wobec M. M. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy, tj. do dnia 14 lipca 2026 r.

Zażalenie na to postanowienie złożył osobiście oskarżony, który zarzucił, że bezpodstawnie zastosowano po raz drugi tymczasowe aresztowanie w tej samej sprawie. Podniósł, że odbywa karę pozbawienia wolności z innej sprawy, a tymczasowe aresztowanie uniemożliwi mu kontynuowanie nauki zawodu. W konkluzji wniósł o uchylenie zastosowanego wobec niego tymczasowego aresztowania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zażalenie oskarżonego nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że w zaskarżonym postanowieniu wykazano prawidłowo istnienie przesłanki z art. 249 § 1 k.p.k., która w ogóle umożliwia stosowanie środków zapobiegawczych – przepis ten stanowi bowiem, iż środki zapobiegawcze można stosować w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania wtedy, gdy zebrane dowody wskazują na duże prawdopodobieństwo, że oskarżony popełnił zarzucone mu przestępstwo. Stosując izolacyjny środek zapobiegawczy podniesiono, że wyroki obu sądów rozpoznających sprawę zostały co prawda uchylone a sprawa przekazana do ponownego rozpoznania sądowi I instancji, nastąpiło to jednak z powodu wadliwej obsady sądu okręgowego, nie zaś uznanych przez Sąd Najwyższy wątpliwości co do sprawstwa oskarżonego.

Rozpoznając przedmiotowe zażalenie Sąd Najwyższy stwierdza, że w świetle zgromadzonych w sprawie dowodów, wykazanych prawidłowo zwłaszcza w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji, istnieje duże prawdopodobieństwo popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu czynu. Podkreślenia wymaga, że przesłanka z art. 249 § 1 k.p.k. wymaga jedynie ustalenia dużego prawdopodobieństwa popełnienia przestępstwa, nie zaś pewności co do tego stanu rzeczy.

Trafnie też wykazał Sąd Najwyższy w zaskarżonym postanowieniu, że wysokość grożącej oskarżonemu kary w sytuacji, gdy M. M. w postępowaniu pierwszo-instancyjnym wymierzono karę 12 lat pozbawienia wolności, uzasadniała

konieczność zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania przez zastosowanie tego najsurowszego środka zapobiegawczego (art. 258 § 2 k.p.k.).

Jak zaznaczył Sąd, istnieje realne prawdopodobieństwo, iż może dojść do skazania na taką samą karę, zaś – „Sama w sobie ta okoliczność powoduje, że istnieje ze strony oskarżonego realna obawa, że nie będąc pozbawiony wolności może on ukrywać się lub w inny bezprawny sposób utrudniać postępowanie karne”.

Przypomnieć należy, że podstawy stosowania tymczasowego aresztowania, określone w art. 258 § 2 k.p.k., stanowią samodzielne przesłanki stosowania tego środka zapobiegawczego. Przepis ten stwierdza, że jeśli oskarżonemu zarzuca się popełnienie zbrodni lub występku zagrożonego karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 8 lat, albo gdy sąd pierwszej instancji skazał go na karę pozbawienia wolności nie niższą niż 3 lata, potrzeba zastosowania tymczasowego aresztowania w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania może być uzasadniona grożącą oskarżonemu surową karą (*por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 r., I KZP 18/11, OSNKW 2012, z. 1, poz. 1; postanowienia SN: z dnia 11 lutego 2025 r., III KZ 4/25, Lex nr 3827425; z dnia 30 grudnia 2024 r., II KZ 65/24, LEX nr 3827903*).

Przepis art. 258 § 2 k.p.k. wprowadza szczególny rodzaj domniemania co do istnienia obawy, że oskarżony będzie - z uwagi na grożącą mu karę - bezprawnie utrudniał postępowanie, a tym samym nie ma w tym wypadku konieczności dodatkowego wykazywania, iż zachodzi uzasadniona obawa ucieczki lub ukrycia się oskarżonego. Innymi słowy, nie jest konieczne dowodowe wykazywanie, czy oskarżony podejmował już w przeszłości konkretne działania w tym kierunku. Wysokość nieprawomocnie orzeczonej wobec oskarżonego przez Sąd I instancji kary pozbawienia wolności, przy uwzględnieniu charakteru sprawy i rodzaju ciężącego na oskarżonym zarzutu, w pełni uprawniały do zastosowania wobec niego najsurowszego z przewidzianych prawem środków zapobiegawczych.

Dlatego analizując treść zarzutów zażalenia jednoznacznie stwierdzić należy, że nie podważyły one w żadnym stopniu toku rozumowania Sądu Najwyższego stosującego tymczasowe aresztowanie. Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym przedmiotowe zażalenie podziela także przekonanie Sądu I

instancji, że zastosowanie na obecnym etapie postępowania środków zapobiegawczych o wolnościowym charakterze nie byłoby wystarczające, by w pełni zabezpieczyć prawidłowy tok prowadzonego po raz kolejny postępowania odwoławczego.

Trzeba zauważyć, że odbywanie przez oskarżonego kary pozbawienia wolności orzeczonej w innej sprawie nie tylko nie sprzeciwia się stosowaniu tymczasowego aresztowania w sprawie niniejszej, ale sam ten fakt [odbywanie innej kary] nie zabezpieczałby w wystarczający sposób prawidłowego przebiegu powtórnego postępowania w sprawie o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k., chociażby z tej przyczyny, że nie można wykluczyć ewentualnego udzielenia M. M. przerwy w odbywaniu prawomocnie orzeczonej kary bądź czasowej przepustki. Podobnie okoliczność, że w toku postępowania w sprawie dotyczącej przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. stosowano wcześniej tymczasowe aresztowanie, nie stoi na przeszkodzie ponownemu zastosowaniu tego środka zapobiegawczego przez Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym w sytuacji uchylenia prawomocnego wyroku i przekazania sprawy do ponownego postępowania, o ile zostały spełnione przesłanki to umożliwiające.

W konsekwencji więc, przy spełnieniu przesłanek określonych w art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 1, 2 i 4 k.p.k. oraz art. 257 § 1 k.p.k. zastosowanie tymczasowego aresztowania było zasadne.

Natomiast brak jest przesłanek negatywnych wskazanych w art. 259 § 1 i 2 k.p.k., które nakazywałyby odstąpienie od stosowania tymczasowego aresztowania. Jakkolwiek stosowanie tego środka zapobiegawczego może w pewnym stopniu utrudnić oskarżonemu dokończenie nauki zawodu, to okoliczność ta nie może na obecnym etapie postępowania spowodować odstąpienia od tymczasowego aresztowania, skoro inne środki zapobiegawcze w realiach procesowych niniejszej sprawy nie zabezpieczą prawidłowego przebiegu postępowania.

Mając powyższe fakty na uwadze, nie uwzględniono zażalenia oskarżonego

[J.J.]

[a.ł]

Marek Pietruszyński Andrzej Stępka Dariusz Świecki